

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
 "ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
 МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
 УНІВЕРСИТЕТУ"

ПОГОДЖЕНО
 Заступниця директора з НР
Ліна МАНДРИК
 «01» 09 2025р

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор коледжу
Володимир РИБАЧУК
 «01» 09 2025р

Завідувачка обліково-економічного
 відділення
Наталія СИГАЧОВА
 «01» 09 2025р

Гарант освітньо-професійної
 програми
Тетяна МАРКОВСЬКА
 «01» 09 2025р

**РОБОЧА ПРОГРАМА
 З НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**
 освітньо-професійний ступінь
 фаховий молодший бакалавр
 з обліку і оподаткування
 освітньо-професійна програма
 "Облік і оподаткування"
 для здобувачів фахової передвищої освіти
 денної форми навчання

Циклова комісія обліково-економічних дисциплін
 Освітньо-професійна ступінь - фаховий молодший бакалавр
 Галузь знань: 07 «Адміністрування і управління»
 Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
 Мова викладання – українська

Миколаїв 2025

Робоча програма розроблена на основі Освітньо-професійної програми "Облік і оподаткування" спеціальності 071 «Облік і оподаткування» 07 «Адміністрування і управління». Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр. Освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з обліку і оподаткування, затвердженої Вченою радою Миколаївського НАУ (протокол № 1 від 24.04.2019р.) та педагогічною радою ВСП «Технологічно-економічного фахового коледжу Миколаївського НАУ» (протокол № 1 від 09.04.2019р.)

Розроблено:

викладачем, спеціалістом вищої категорії, Тетяною МАРКОВСЬКОЮ, ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ».

завідувачкою навчально-виробничої практики, спеціалістом вищої категорії, Тетяною ПАВЛЕНКО, ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ».

Розглянуто на засіданні циклової комісії технологічних дисциплін ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ»
Протокол № 1 від 18.08.2019 року

Голова циклової комісії

Олена КИРИЧУК

Схвалено навчально-методичною радою ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Протокол № 1 від 10.08.2019 року

Голова навчально-методичної ради

Ліна МАНДРИК

1.Опис навчальної практики

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної практики</i> денна форма навчання
Кількість кредитів 4-й семестр – 6 6-й семестр – 7,5 Всього – 13,5	Галузь знань 07 «Адміністрування і управління» Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	
	071 «Облік і оподаткування»	Курс 2-й, 3-й Семестр
Загальна кількість годин: 4-й семестр – 180 6-й семестр - 225	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Фаховий молодший бакалавр	4-й, 6-й Аудиторних 4-й семестр – 120 6-й семестр - 150
		— Самостійне вивчення 4-й семестр – 60 6-й семестр - 752
		Індивідуальні заняття Вид контролю: залік

НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ

Практичне навчання є складовою частиною навчального процесу і ефективною формою підготовки спеціалістів до їх професійної діяльності.

Метою практичної підготовки за спеціальністю 071 Облік і оподаткування є ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, отримання ними первинних професійних умінь і навичок, поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з організацією бухгалтерського обліку, відпрацювання вмінь і навичок з професії та спеціальності, а також збір матеріалу для виконання курсових робіт.

Конкретна мета і завдання кожного виду практики визначаються її призначенням, спеціальністю, кваліфікаційним рівнем практичних занять та вмінь. Для успішного виконання завдань практики необхідне відповідне організаційно-методичне забезпечення, що передбачає комплекс навчально-методичної документації з кожної спеціальності, наскрізну програму практики, робочі програми й методичні вказівки з усіх видів практики.

Завданнями практичної підготовки є:

- закріплення теоретичних знань з обліку;
- вивчення правил організації і методикою ведення обліку на підприємствах;
- вивчення загальних функцій обліку та його взаємозв'язку зі службами підприємства;
- набуття навиків володіння методикою ведення бухгалтерського обліку згідно з вимогами законодавства України;
- застосування знань для одержання практичних навичок при вирішенні проблемних виробничих ситуацій;
- вивчення особливостей ведення обліку на підприємствах різних форм власності

- придбання практичних навиків в обліковій роботі підприємства або організації;
- придбання практичних навиків щодо ведення аналітичного і синтетичного обліку;
- набуття уміння складати первинні документи, групувати і систематизувати їх для подальшої обробки, ведення реєстрів синтетичного обліку;
- ознайомлення з порядком складання фінансової та податкової звітності.

Орієнтовний розподіл часу

№	Назва практики	Кількість годин			I курс		II курс		III курс		IV курс	
		всього	аудиторні	самостійна робота	1 сем.	2 сем.	3 сем.	4 сем.	5 сем.	6 сем.	7 сем.	8 сем.
1	Інформатика і комп'ютерна техніка. Інформаційні системи і технології обліку	105	70	35				45		65		
2	Економіка підприємства	100	70	35				45		60		
3	Фінансовий облік	100	65	35				45		50		
4	Податкова система	100	65	30				45		50		
Разом		405	270	135				180		225		

1. ІНФОРМАТИКА І КОМП'ЮТЕРНА ТЕХНІКА. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ

Завдання практики:

- поглиблення практичних навичок роботи з операційною системою Windows, текстовим процесором MS Word, табличним процесором MS Excel, СУБД MS Access, редактором презентацій MS Power Point;
- опанування основних практичних навичок роботи з операційною системою Linux Ubuntu (або будь-яким іншим дистрибутивом Linux);
- опанування основними практичними навичками роботи з текстовим процесором OpenOffice Writer (LibreOffice Writer), табличним процесором OpenOffice Calc (LibreOffice Calc), СУБД OpenOffice Base (LibreOffice Base), редактором презентацій OpenOffice Impress (LibreOffice Impress);
- оволодіння основними поняттями хмарних технологій для вирішення прикладних задач з профілю майбутньої спеціальності;
- вироблення навичок самостійної роботи з ПК, засвоєння типових прийомів підключення принтерів, сканерів або багатофункціональних пристроїв (БФП); оволодіння методами оптичного розпізнавання друкованих документів та обробки файлів формату pdf.

Як результат практики студент повинен **знати**:

- основні функціональні можливості операційних систем Windows і Linux;
- основні режими підготовки та обробки текстової інформації за допомогою сучасних засобів створення документів (MS Word, OpenOffice Writer або LibreOffice Writer, хмарні сервіси);
- склад та функціональні можливості табличного процесора MS Excel, СУБД MS Access та альтернативного програмного засобу OpenOffice Base (LibreOffice Base), редактора презентацій MS Power Point;
- базові можливості табличного процесора OpenOffice Calc (LibreOffice Calc), редактора презентацій OpenOffice Impress (LibreOffice Impress);

- основні поняття хмарних технологій;
- способи підключення та використання засобів друку та сканування документів: принтери, сканери, багатофункціональні пристрої.
- прийоми перетворення відсканованих документів чи pdf-файлів в текстовий формат, придатний для редагування;

вміти:

- працювати в середовищах операційних систем Windows і Linux;
- створювати складні документи засобами текстових процесорів MS Word і OpenOffice Writer (LibreOffice Writer);
- використовувати інструменти фінансово-економічних розрахунків табличного процесора MS Excel, базові можливості табличного процесора OpenOffice Calc (LibreOffice Calc), функціональні можливості СУБД MS Access та СУБД OpenOffice Base (LibreOffice Base) для створення баз даних і роботи з ними, функціональні можливості локальних і хмарних редакторів презентацій;
- працювати з комп'ютерною мережею, використовуючи її для пошуку необхідної інформації;
- використовувати можливості хмарних технологій для вирішення прикладних задач зі спеціальності;
- налаштовувати та користуватись засобами друку та сканування документів;
- перетворювати файли формату pdf та скан-копії в формати текстових та табличних процесорів для їх подальшого редагування.

Орієнтований розподіл бюджету часу

№	Назва теми	Кількість годин	
		Аудиторні	Самостійні
1.1.	Операційні системи (ОС)	3,5	2
1.2	Засоби обробки тексту та таблиць	3,5	2
1.3	Системи управління базами даних	3,5	2
1.4	Презентації в менеджменті	3,5	2
1.5	Комп'ютерні мережі та мережеві технології	3,5	2
1.6	Комп'ютерні пристрої друку, сканування документів та програмні засоби оптичного розпізнавання і перетворення форматів	3,5	3
1.7	Інформаційні системи і технології, їх роль в управлінні економікою.	3,5	2
1.8	Економічна інформація і засоби її формалізованого опису.	3,5	1
1.9	Організація позамашиної та машинної інформаційних баз.	3,5	2
1.10	Сучасні комп'ютерні технології.	3,5	1
1.11	Створення і функціонування інформаційних систем бухгалтерського обліку.	3,5	2
1.12	Автоматизація обліку основних засобів.	3,5	1
1.13	Автоматизація обліку матеріальних цінностей.	3,5	1
1.14	Автоматизація обліку праці та заробітної плати.	3,5	2
1.15	Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації.	3,5	1
1.16	Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій.	3,5	2
1.17	Автоматизація обліку витрат на виробництво.	3,5	1

1.18	Автоматизація зведеного обліку і складання звітності.	3,5	2
1.19	Електронна звітність та еволюція форматів електронного спілкування.	3,5	2
1.20	Інформаційні системи масового обслуговування на основі web-технологій.	3,5	2
Всього		70	35

1.1. Операційні системи (ОС).

Загальний інструктаж та інструктаж з техніки безпеки. Робота з об'єктами у Windows: робочим столом, панеллю задач. Стартове меню. Довідкова система та робота з нею. Робота з об'єктами файлової системи Windows. Стандартні додатки Windows. Використання панелі керування. Робота з сервісними програмами. Робота з програмою “Провідник”.

Операційна система Windows

Загальний інструктаж та інструктаж з техніки безпеки. Робота з об'єктами у Windows: робочим столом, панеллю задач. Стартове меню. Довідкова система та робота з нею. Робота з об'єктами файлової системи Windows. Стандартні додатки Windows. Використання панелі керування. Робота з сервісними програмами. Робота з програмою “Провідник”.

Операційна система Linux Ubuntu

Unity (оболонка робочого столу): опис, особливості. Запуск додатків і пошук об'єктів. Налаштування системи. Аплети Unity. Засіб файлової навігації і закладки Ubuntu. Файловий менеджер Nautilus. Центр додатків Ubuntu.

1.2. Засоби обробки тексту та таблиць.

Текстовий процесор MS Word

Робота з текстом. Створення списків. Вставка графічних об'єктів. Введення математичних формул. Створення таблиць. Робота зі стилями і шаблонами. Використання макрорекордера під час створення та обробки документів.

Текстовий процесор OpenOffice Writer (LibreOffice Writer)

Редагування та форматування тексту. Розміщення тексту в таблицях, колонках

і списках. Створення складних документів з графічними елементами.

Табличний процесор MS Excel

Робоча книга і дії з аркушами. Операції над клітинками електронної таблиці. Оформлення таблиць. Робота з функціями і формулами. Створення зведених таблиць. Побудова графіків і діаграм. Аналіз даних у MS Excel. Макрорекордер Excel.

Табличний процесор OpenOfficeCalc (LibreOffice Calc)

Введення та редагування даних. Форматування даних. Сортування і фільтрація інформації. Робота з функціями і формулами. Графічне подання даних: графіки та діаграми..

1.3. Системи управління базами даних.

Робота з СУБД MS Access. Створення нової бази даних. Зв'язування таблиць бази даних. Вибірка даних. Створення запитів. Фільтри. Форми і звіти. Можливості обробки даних в СУБД OpenOffice Base (LibreOffice Base).

1.4. Презентації в менеджменті.

Робота з редактором презентацій MS Power Point

Створення презентації. Оформлення слайдів презентації, використання анімації. Налаштування режиму перегляду презентації.

Робота з редактором презентацій OpenOffice Impress (LibreOffice)

Створення презентацій з використанням мережевих сервісів: Moovly.com, Prezi.com, Powtoon.com чи інших подібних.

1.5. Комп'ютерні мережі та мережеві технології.

Принципи організації і використання пошукових машин.

Пошук та обробка інформації в інтернеті. Робота з веб-каталогами.

Технології та етапи створення веб-сайтів. Основи веб-дизайну. Автоматизоване створення веб-сайта. Створення та ведення власного блогу.

Робота з хмарними сервісами Microsoft. Робота з хмарними сервісами Google.

1.6. Комп'ютерні пристрої друку, сканування документів та програмні засоби оптичного розпізнавання і перетворення форматів.

Типовий порядок підключення принтера, сканера чи БФП до комп'ютера, встановлення відповідного драйвера та налаштування необхідної якості друку.

Порядок сканування документів, налаштування основних параметрів сканера.

Оптичне розпізнавання відсканованих документів за допомогою програми ABBYY FineReader та їх передача у MS Word чи MS Excel для подальшого редагування.

1.7. Інформаційні системи і технології, їх роль в управлінні економікою.

Інформаційні системи та їх призначення. Поняття інформаційної технології в економіці. Класифікація інформаційних систем та технологій. Етапи розвитку інформаційних технологій. Апаратне та програмне забезпечення інформаційних технологій. Сучасні інформаційні системи підприємств. Способи обробки інформації, їх переваги та недоліки.

1.8. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису.

Поняття економічної інформації. Сутність та особливості економічної інформації. Носії економічної інформації та її види. Структура та властивості економічної інформації.

Економічна інформація та економічні дані. Засоби формалізованого опису економічної інформації. Методи класифікації, кодування, моделювання економічної інформації. Штрихове кодування інформації.

1.9. Організація позамашиної та машинної інформаційних баз.

Поняття позамашиної інформаційної бази, склад робіт з її організації. Носії інформації, їх класифікація. Уніфікована система первинної документації, поняття, склад і вимоги. Організація та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, організація та зберігання документів.

Поняття машинного інформаційного забезпечення. Поняття, класифікація і склад автоматизованого банку даних. Комп'ютерна форма та система бухгалтерського обліку, їх принципи. Характеристика і класи бухгалтерських інформаційних систем.

1.10. Сучасні комп'ютерні технології.

Інформаційні технології та їх місце в інформаційній системі підприємства. Мережеві технології обробки економічної інформації. Характеристика та класифікація технологічних операцій.

Технологічні процеси автоматизованої обробки економічної інформації: поняття, типи, етапи. Автоматизація бухгалтерських розрахунків. Інтерактивний зв'язок між даними різних документів. Особливості організації програмного та технічного забезпечення.

1.11. Створення і функціонування інформаційних систем бухгалтерського обліку.

Створення і функціонування інформаційних систем. Загальні принципи та підходи до створення інформаційної системи. Послідовність створення інформаційної системи на підприємствах. Документація на розробку інформаційних систем.

Характеристика вимог до програмного забезпечення бухгалтерського обліку.

Загальна характеристика та основні принципи бухгалтерського обліку на основі програм 1С:Підприємство, IT-Enterprise.Бухгалтерія, SAP, Oracle, "Парус", "Галактика" та ін.

1.12. Автоматизація обліку основних засобів.

Особливості організації автоматизованого обліку основних засобів. Склад і структура нормативно-довідкової інформації з обліку основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік витрат на придбання, введення в експлуатацію. Облік ліквідації та реалізації основних засобів.

1.13. Автоматизація обліку матеріальних цінностей.

Особливості організації автоматизованого обліку матеріальних цінностей.

Склад і структура нормативно-довідкової інформації з обліку матеріальних цінностей. Облік придбання і продажу матеріальних цінностей.

Використання виробничих запасів: переміщення, інвентаризація, оприбуткування надлишків, списання. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень щодо матеріальних цінностей.

1.14. Автоматизація обліку праці та заробітної плати.

Особливості організації автоматизованого обліку праці та заробітної плати.

Склад і структура нормативно-довідкової інформації з обліку праці та заробітної плати.

Автоматизація кадрового обліку. Автоматизація обліку розрахунків з оплати праці. Нарахування оплати праці окремим групам працівників. Нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності. Нарахування щорічних відпусток.

Порядок формування розрахунково-платіжної відомості, платіжної відомості, розрахункових листків на співробітників, зведення відрахувань до фондів.

1.15. Автоматизація обліку готової продукції та її реалізації.

Особливості організації автоматизованого обліку готової продукції. Облік готової продукції. Порядок формування довідника щодо складу продукції.

Облік переробки продукції. Порядок формування документів на

оприбуткування продукції від виробництва.

Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень щодо готової продукції.

1.16. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій.

Особливості організації автоматизованого обліку фінансово-розрахункових операцій.

Облік касових операцій. Надходження готівкових коштів у касу. Видача готівки з каси. Формування касової книги.

Облік операцій на рахунках в банку. Формування банківських документів та виписок банку. Облік розрахунків з підзвітними особами. Формування авансових звітів. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Формування рахунків постачальника, довіреностей. Облік реалізації товарів, готової продукції, надання послуг.

1.17. Автоматизація обліку витрат на виробництво.

Особливості організації автоматизованого обліку доходів і витрат.

Налаштування в програмі, що впливають на облік виробничої діяльності.

Списання матеріалів на виробництво. Види витрат на виробництво. Розрахунок попередньої та кінцевої собівартості та відпускної ціни продукції. Поняття незавершеного виробництва. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень щодо доходів та витрат.

1.18. Автоматизація зведеного обліку і складання звітності.

Особливості організації, принципи, вимоги зведеного обліку та складання звітності в комп'ютерних облікових програмах. Завдання автоматизації складання звітності. Види звітів: стандартні, спеціалізовані, регламентовані. Налаштування параметрів звітів. Формування оборотно-сальдових відомостей, журналів-ордерів, аналізів рахунків, карток рахунків. Формування фінансової та податкової звітності.

1.19. Електронна звітність та еволюція форматів електронного спілкування.

Класифікація систем електронного документування. Методологічні засади бухгалтерського документування господарських процесів. Електронні технології організації документування в системі бухгалтерського обліку.

Автоматизація опрацювання інформації в податковій системі України. Автоматизація збирання податкових декларацій про доходи. Особливості оподаткування банківських установ, бюджетних та приватних організацій. Функціональні можливості та характеристика програмного комплексу “Податкова звітність”.

1.20. Інформаційні системи масового обслуговування на основі web-технологій.

Мережеві інформаційні технології. Інформаційні мережеві технології економічної інформації. Локальні та глобальні комп’ютерні мережі. Платіжні системи України. Електронні гроші. Грошові перекази. Автоматизація платежів. Безготівкові карткові розрахунки. Міжнародна електронна мережа міжбанківських розрахунків. Система “Клієнт–Банк”. Електронна комерція. Захист комп’ютерних мереж.

2. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ

Навчальна практика є важливим заключним етапом теоретичного навчання та підготовки здобувачів до професійної діяльності в установах банку.

Мета практики - набуття практичних навичок, систематизація знань з проведення розрахунків діяльності сільськогосподарських підприємств з метою застосування у практичній діяльності. Практика спрямована на закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, набуття практичних навичок у банківській сфері, ознайомлення з сучасними методами організації праці, новітніми технологіями та автоматизованими системами в банківській діяльності. Особлива увага приділяється вихованню відповідального ставлення до праці, дотриманню професійної етики, потребі постійного оновлення знань і творчому застосуванню отриманих навичок у реальних умовах роботи банку.

Завдання практики: закріплення і поглиблення одержаних в процесі навчання умінь і навичок майбутньої професії, особистих якостей спеціаліста згідно з кваліфікаційною характеристикою, систематизація і закріплення теоретичних знань способом самостійного виконання різних видів банківських операцій та їх обліку.

Як результат проходження практики здобувач фахової передвищої освіти повинен **вміти**:

- проводити розрахунки витрат і доходів окремих підрозділів підприємства;
- складати плани виробництва сільськогосподарської продукції;
- оцінювати ефективність використання ресурсів підприємства;
- аналізувати фінансові показники діяльності сільськогосподарських підприємств;
- використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для обліку та аналізу фінансово-економічних операцій;
- здійснювати розрахунки економічної ефективності нововведень;
- готувати звітність за результатами фінансово-господарської діяльності

підприємства;

- дотримуватись норм професійної етики та стандартів звітності.

Орієнтований розподіл бюджету часу

№	Назва теми	Кількість годин	
		Аудиторні	Самостійні
2.1	Складання виробничої програми галузі тваринництва, рослинництва, промислових виробництв	4	3
2.2	Складання виробничої програми для допоміжних і обслуговуючих виробництв	7	3
2.3	Складання плану праці та фонду оплати праці	7	5
2.4	Складання кошторису затрат та визначення собівартості продукції.	7	3
2.5	Фінансовий план підприємства. Точка беззбитковості.	7	3
2.6.	Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг.	7	3
2.7.	Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінка ефективності використання ресурсів.	7	3
2.8.	Аналіз витрат на виробництво продукції, робіт і послуг.	7	3
2.9.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.	7	3
2.10.	Аналітичне обґрунтування виробничої програми та оцінювання її виконання.	7	3
2.11.	Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань.	3	3
Всього		70	35

2.1. Складання виробничої програми галузі тваринництва, рослинництва, промислових виробництв.

Планування діяльності підприємства є важливою складовою ефективного управління та забезпечення його стабільного розвитку. У межах економіки підприємств планування спрямоване на визначення оптимальних показників виробничої потужності, обсягів випуску продукції, раціонального використання ресурсів і досягнення запланованих фінансових результатів.

Особлива увага приділяється формуванню валового доходу, прогнозуванню виручки від реалізації продукції, розрахунку витрат на виробництво та визначенню очікуваного прибутку. Важливим напрямом є планування потреби в матеріально-технічних ресурсах, що передбачає розробку балансів споживання та забезпечення підприємства сировиною, енергією, паливом і допоміжними матеріалами. Значну роль відіграє також планування використання земельних, трудових і фінансових ресурсів, складання балансу земельних угідь, визначення фонду оплати праці та обсягів капіталовкладень.

У процесі планування виробничої програми здійснюється розрахунок собівартості продукції, складання кошторисів витрат за статтями калькуляції, оцінка рівня рентабельності та ефективності виробничої діяльності. Таке комплексне планування дозволяє підприємству забезпечити оптимальне використання наявних ресурсів, підвищити продуктивність праці, зміцнити фінансову стійкість і забезпечити конкурентоспроможність у ринкових умовах.

2.2. Складання виробничої програми для допоміжних і обслуговуючих виробництв.

Планування діяльності автотранспорту та машинно-тракторного парку є важливою складовою економіки підприємства, оскільки забезпечує ефективне використання технічних засобів, зниження виробничих витрат і підвищення рентабельності виробництва.

У процесі планування роботи автотранспортного господарства визначаються обсяги перевезень вантажів, потреба в паливно-мастильних матеріалах, їхня вартість, а також загальні експлуатаційні витрати. На основі цих розрахунків визначається собівартість одиниці транспортної роботи, що дає змогу оцінити ефективність використання транспортних засобів.

Планування діяльності машинно-тракторного парку охоплює визначення обсягу польових механізованих робіт, потреби в паливі, запасних частинах і технічному обслуговуванні.

На основі цих показників розраховується собівартість одного гектара умовної оранки, що дозволяє оцінити економічну доцільність використання техніки. Окрему увагу приділяють плануванню використання живої тягової сили, де визначається обсяг робочих днів та розраховується собівартість одного коне-дня.

Таке комплексне планування сприяє раціональному використанню матеріальних і трудових ресурсів, зменшенню витрат на технічну експлуатацію та підвищенню загальної економічної ефективності діяльності підприємства.

2.3. Складання плану праці та фонду оплати праці.

Планування потреби в трудових ресурсах. Складання економічного плану трудових ресурсів. Розрахунок планових розцінок оплати праці, нарахування оплати праці працівникам рослинництва і тваринництва та керівника і спеціалістам. Планування фонду оплати праці.

2.4. Складання кошторису затрат та визначення собівартості продукції.

Економічне планування затрат на вирощування продукції тваринництва та рослинництва включає розрахунок загальної вартості витрат на утримання тварин, включаючи кормову базу, витрати на ветеринарне обслуговування,

оплату праці та енергоносії. Розробляється план вирощування продукції тваринництва з урахуванням продуктивності стада та потреб ринку. Визначається планова собівартість 1 ц продукції рослинництва, що включає витрати на посівний матеріал, добрива, захист рослин, технічне обслуговування та збирання врожаю.

Проводиться економічний аналіз ефективності вирощування основних видів продукції сільськогосподарського виробництва. Застосовуються сучасні підходи до планування затрат, такі як технологічні карти вирощування, для оптимізації використання ресурсів. Підготовлюються фінансові плани та кошториси для впровадження нових технологій у виробничі процеси. Використовується спеціалізоване програмне забезпечення для автоматизації процесів планування та розрахунків.

2.5. Фінансовий план підприємства. Точка безбитковості.

Економічне планування реалізації продукції по різних каналах, розрахунок фінансових результатів від реалізації та рівня рентабельності. Визначення точки безбитковості виробництва і реалізації продукції, планування розподілу прибутку. Особлива увага приділяється плануванню розподілу прибутку, де враховуються інвестиції в розвиток підприємства, виплата дивідендів, поповнення резервів і виконання соціальних зобов'язань. Планування здійснюється із застосуванням економіко-математичних методів та спеціалізованих програмних засобів для забезпечення максимальної точності розрахунків та ефективного управління фінансами підприємства.

2.6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг.

Аналіз виробництва продукції рослинництва. Оцінка виконання плану посівних площ, урожайності, валових зборів. Аналіз виробництва продукції тваринництва. Оцінка виконання плану поголів'я тварин та птиці, продуктивності однієї голови, валового виходу продукції кожного виду.

Аналіз виконання виробничого завдання переробним підприємством.

2.7. Аналіз ресурсозабезпечення підприємства та оцінка ефективності використання ресурсів.

Аналіз фондівдачі та фондомісткості, факторів їх зміни. Аналіз ефективності використання й освоєння виробничих потужностей. Аналіз використання виробничого устаткування. Методика визначення й розрахунку резервів збільшення випуску продукції. Аналіз продуктивності праці в цілому по підприємству та по окремих його підрозділах. Вплив головних факторів на показники продуктивності праці та трудомісткість виробництва сільськогосподарської продукції.

Аналіз використання земельних ресурсів. Аналіз складу земельного фонду. Аналіз ефективності використання земельних угідь.

Аналіз використання земельних ресурсів.Склад, трансформація земельного фонду. Аналіз ефективності використання земельних угідь.

2.8. Аналіз витрат на виробництво продукції, робіт і послуг.

Аналіз складу витрат за видами діяльності. Аналіз складу і структури операційних витрат. Аналіз собівартості за елементами та статтями витрат.

Аналіз собівартості 1ц продукції рослинництва. Обґрунтування взаємозв'язку між витратами на 1га, урожайністю та собівартістю 1ц продукції рослинництва. Аналіз витрат на 1 га та на 1ц продукції за статтями та їх структурою. Порівняльний та факторний аналіз статей “Добрива”, “Оплата праці”, “Засоби захисту рослин” тощо.

Аналіз собівартості 1ц продукції тваринництва. Обґрунтування взаємозв'язку між витратами на одну голову, продуктивністю однієї голови та собівартістю 1ц продукції тваринництва. Методика аналізу витрат на одну голову та на 1ц продукції тваринництва за статтями та їх структурою. Порівняльний та факторний аналіз статей “Корми”, “Оплата праці” тощо.

2.9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Аналіз суми прибутку за видами реалізованої продукції. Методика розрахунку впливу факторів: кількості реалізованої продукції, середньої реалізаційної ціни та собівартості одиниці реалізованої продукції на фінансовий результат від реалізації – методом ланцюгових підстановок та методом обчислення різниць. Аналіз використання (розподілу) прибутку. Аналіз майнового стану підприємства за інформацією бухгалтерського балансу. Аналіз структури капіталу. Динаміка та структура власного та позикового капіталу. Причини зміни окремих їх складових та оцінка цих змін за аналізований період. Аналіз складу та структури майна, яке знаходиться в розпорядженні підприємства. Аналіз показників платоспроможності та ліквідності підприємства.

2.10. Аналітичне обґрунтування виробничої програми та оцінювання її виконання.

Аналіз виконання виробничої програми підприємства за показниками:

- виробництва продукції рослинництва, тваринництва та переробних підприємств;
- формування портфеля замовлень;
- реалізації продукції, послуг, робіт, виконання договірних зобов'язань;
- надходження виручки від реалізації, ефективності процесу реалізації;
- отримання прибутку (збитку).

Загальна оцінка виконання виробничої програми підприємства та його підрозділів.

Обґрунтування можливих змін у виробничій програмі з метою її оптимізації.

Моделювання основної тенденції розвитку підприємства, його виробничого напрямку.

Прогноз динаміки прибутку підприємства з урахуванням особливостей його діяльності.

2.11. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань.

Аналіз товарної продукції в динаміці та за її структурою. Аналіз рівня товарності окремих видів продукції. Аналіз виконання договірних зобов'язань щодо постачання окремих видів продукції та в асортименті. Залежність обсягу реалізації від обсягу виробництва, запасів, якості обсягу замовлень, кон'юнктури ринку, цінової політики. Аналіз чистого доходу за окремими договірними зобов'язаннями. Аналіз обсягу реалізації, ціни та доходу в динаміці. Аналіз показників ефективності процесу реалізації.

3. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК.

Навчальна практика дисципліни «Фінансовий облік» здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» є складовою навчального процесу підготовки фахових молодших бакалаврів.

Мета практики - поглибити та систематизувати знання студентів з профільної дисципліни шляхом вирішення виробничо-ситуаційних проблем.

Завдання навчальної практики – вивчення раціональних методів фінансового обліку в ринкових умовах господарювання, правильного відображення господарських операцій на рахунках фінансового обліку, внесення записів до облікових реєстрів, формування навичок використання фінансової звітності для контролю та аналізу господарської діяльності.

Основні завдання проходження навчальної практики:

- закріпити теоретичні знання, здобуті при вивченні дисципліни «Фінансовий облік»;
- вивчити раціональні методи ведення фінансового обліку в ринкових умовах господарювання;
- засвоїти порядок відображення господарських операцій на рахунках фінансового обліку;
- сформувати навички внесення записів до облікових реєстрів та роботи з фінансовою звітністю;
- навчитися використовувати фінансову звітність для контролю та аналізу господарської діяльності підприємства;
- підготувати та захистити звіт за результатами навчальної практики.

Орієнтований розподіл бюджету часу

№	Назва теми	Кількість годин	
		Аудиторні	Самостійні
3.1	Основи побудови фінансового обліку	7	4
3.2	Облік грошових коштів	7	4
3.3	Облік дебіторської заборгованості	7	4
3.4	Облік виробничих запасів	7	4
3.5	Облік довгострокових та короткострокових зобов'язань	7	4
3.6	Облік праці та її оплати	7	3
3.7	Облік власного капіталу	7	3
3.8	Облік витрат виробництва	7	4
3.9	Фінансова звітність підприємства	9	5
Всього		65	35

3.1. Основи побудови фінансового обліку.

Загальна характеристика фінансового обліку. Предмет, методи та основні принципи побудови фінансового обліку. Завдання фінансового обліку. Формування облікової політики підприємства. Нормативно-правове забезпечення ведення фінансового обліку.

3.2. Облік грошових коштів.

Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів.

Нормативно-правове забезпечення порядку ведення готівкових операцій. Облік готівкових операцій. Облік операцій на поточному рахунку в банку: порядок відкриття рахунків; форми безготівкових розрахунків у господарському обороті України та платіжні інструменти.

Порядок оформлення банківських операцій; виписка банку, її зміст та порядок опрацювання; систематизація операцій у регістрах обліку.

Облік коштів на інших рахунках у банку. Облік інших коштів.

3.3. Облік дебіторської заборгованості.

Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків з відшкодування завданих збитків. Облік розрахунків за позиками членам кредитних спілок.

Облік розрахунків із іншими дебіторами. Облік розрахунків з державними цільовими фондами. Облік резерву сумнівних боргів. Облік короткострокових векселів одержаних. Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

3.4. Облік виробничих запасів.

Економічний зміст запасів на сільськогосподарських підприємствах, їх класифікація і завдання обліку. П(С)БО 9 “Запаси”. Документальне оформлення

операцій по руху виробничих запасів. Організація складського господарства і облік на складах.

Методи оцінки виробничих запасів. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів.

Первинний, аналітичний та синтетичний облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік готової продукції. Облік товарів.

3.5. Облік досторкових та короткосторкових зобов'язань.

Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями, з оренди та інших довгострокових зобов'язань. Відстрочені податкові зобов'язання та їх облік. Синтетичний та аналітичний облік довгострокових зобов'язань.

Облік короткострокових позик. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік короткострокових векселів виданих. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків за податками й платежами. Облік розрахунків за страхуванням. Облік розрахунків з учасниками. Облік розрахунків за іншими операціями. Облік доходів майбутніх періодів. Синтетичний та аналітичний облік короткострокових зобов'язань.

3.6. Облік праці та її оплати.

Первинний облік праці і порядок нарахування оплати праці: в рослинництві, тваринництві, промислових виробництвах, у допоміжних та обслуговуючих виробництвах, адміністративно-управлінському персоналу.

Порядок нарахування оплати праці за відпустки. Порядок нарахування допомоги за час тимчасової непрацездатності. Нарухування та утримання єдиного соціального внеску (ЄСВ) на фонд оплати праці. Облік розрахунків за соціальним страхуванням.

3.7. Облік власного капіталу.

Облік статутного, пайового, додаткового, резервного капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Суть забезпечення майбутніх

витрат та платежів. Облік забезпечення виплат персоналу. Облік додаткового пенсійного забезпечення та забезпечення гарантійних зобов'язань. Синтетичний та аналітичний облік забезпечення майбутніх витрат і платежів та цільового фінансування і цільових надходжень.

3.8. Облік витрат виробництва.

Облік допоміжних виробництв; облік витрат та виконання робіт машинно-тракторного парку. Облік та розподіл загальновиробничих витрат. Облік витрат і виходу продукції рослинництва. Облік витрат і виходу продукції тваринництва. Облік витрат і виходу продукції промислових виробництв.

Методика обчислення фактичної собівартості продукції промислових виробництв та коригування її. Облік витрат інших виробництв і господарств. Облік витрат за елементами. Облік витрат майбутніх періодів.

3.9. Фінансова звітність підприємства.

Підготовчі роботи перед складанням річного звіту. Порядок відображення активів, власного капіталу та зобов'язань у Балансі (Звіт про фінансовий стан ф. №1). Порядок складання Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід ф. №2). Порядок складання Звіту про рух грошових коштів ф. №3. Зміст та методика складання Звіту про власний капітал ф. №4. Примітки до фінансової звітності ф. №5. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (річна фінансова звітність).

4. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Завдання практики: набуття здобувачами фахової передвищої освіти умінь та навичок по основним регламентам роботи з податковою системою.

Основні завдання із цього виду практики – набуття і навичок:

- із нарахуванням податків і зборів
- документального оформлення розрахунків по податках і зборах.

Орієнтований розподіл бюджету часу

№	Назва теми	Кількість годин	
		Аудиторні	Самостійні
4.1	Податок на додану вартість.	6,5	3
4.2	Акцизний податок.	6,5	3
4.3	Мито	6,5	3
4.4	Податок на прибуток підприємств	6,5	3
4.5	Податок на доходи фізичних осіб.	6,5	3
4.6	Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	6,5	3
4.7	Рентна плата	6,5	3
4.8	Спеціальні податкові режими	6,5	3
4.9	Податок на майно	6,5	3
4.10	Інші податки та збори	6,5	3
Всього		65	30

4.1. Податок на додану вартість.

Платники ПДВ та порядок їх реєстрації. Об'єкт і база оподаткування. Розміри ставок податку. Пільги при сплаті ПДВ.

Податкове зобов'язання з ПДВ, дата його виникнення. Податковий кредит, дата виникнення, пропорційне віднесення сум податку до податкового кредиту.

Порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті (перерахуванню) або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків. Звітні податкові періоди.

4.2. Акцизний податок.

Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Платники акцизного податку, об'єкт і база оподаткування. Перелік підакцизних товарів, ставки податку. Пільги з акцизного податку. Дата виникнення податкових зобов'язань.

Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на території України, а також реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозять на митну територію України. Особливості оподаткування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

Порядок і строки сплати податку. Складання та подання декларації з акцизного податку. Контроль за сплатою акцизного податку.

4.3. Мито.

Мито як джерело доходів бюджету. Митна політика. Митні платежі. Види мита. Особливі види мита. Платники, об'єкт оподаткування та ставки мита. Митна вартість і методи її визначення. Тарифні преференції, звільнення від оподаткування митом. Справляння мита та порядок його перерахування в бюджет. Митні режими та їх види.

4.4. Податок на прибуток підприємства.

Економічна суть податку на прибуток підприємств та його роль у формуванні доходів бюджету України. Платники, об'єкт і база оподаткування.

Порядок визначення прибутку, що підлягає оподаткуванню. Різниці, які виникають під час нарахування амортизації необоротних активів. Різниці, що виникають під час формування резервів (забезпечень). Різниці, які виникають під час здійснення фінансових операцій.

Ставки податку. Звільнення від оподаткування. Порядок обчислення та строки сплати. Податкова звітність з податку на прибуток підприємств: порядок заповнення.

4.5. Податок на доходи фізичних осіб.

Суть і призначення податку на доходи фізичних осіб. Платники податку, об'єкт і база оподаткування. Доходи, які не включають до місячного оподаткованого доходу. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних у вигляді заробітної плати. Податкова соціальна пільга, її розміри та умови надання. Ставки податку, порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних з інших джерел.

4.6. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” зі змінами і доповненнями.

Єдиний внесок на загальній системі оподаткування. Єдиний внесок на спрощеній системі оподаткування. Величина ЄСВ. Звільнення від сплати єдиного внеску. Розрахунок сум єдиного внеску та терміни сплати. Строки та порядок подання обов'язкової звітності.

4.7. Рентна плата.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом

України. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.

4.8. Соціальні податкові режими.

Поняття спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Порядок визначення доходів та їх склад для платників податку першої–третьої груп. Об'єкт і база оподаткування для платників податку четвертої групи. Ставки єдиного податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Ведення обліку і складання звітності суб'єктами спрощеної системи оподаткування.

4.9. Податок на майно.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: платники, об'єкт і база оподаткування. Ставки, порядок обчислення та строки сплати податку. Транспортний податок. Особливості сплати фізичними та юридичними особами – власниками легкових автомобілів.

Плата за землю: платники, об'єкт і база оподаткування. Ставки плати за землю. Пільги щодо сплати земельного податку для фізичних та юридичних осіб. Порядок обчислення та строки сплати. Орендна плата.

4.10. Інші податки та збори.

Екологічний податок. Платники, об'єкт і база оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення, строки подання звітності та сплати екологічного податку.

Військовий збір: платники та об'єкт оподаткування. Перелік видів доходів, які включають до загального річного (місячного) доходу і підлягають обкладанню військовим збором. Порядок утримання та сплати військового збору.

Місцеві збори: туристичний збір, збір за місця для паркування транспортних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Анісімов А.В. Інформаційні системи та бази даних: навч. посіб. для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики. / А.В. Анісімов, П.П. Кулябко. – Київ, 2017. – 110 с.
2. Антоненко В.М. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями: навч. посіб. / В.М. Антоненко, С.Д. Мамченко, Ю.В. Рогушина. – Ірпінь: Нац. університет ДПС України, 2016. – 212 с.
3. Блонська В.І., Васильців Т.Г., Гринкевич С.С. та ін. Економіка підприємства: теорія і практикум. Навч.-метод. посіб. Львів: Магнолія. 2019. 688 с.
4. Гетьман О., Шаповал В. Економіка підприємства: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2021. 488 с.
5. Гончарук Я.А., Марушко Н.С., Лозовицький Д.С., Воляник Г.М. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посіб. – Львів: “Магнолія 2006”, 2018. – 400 с.
6. Горин В.П., Юрія С.І., Дем'янишин В.Г., Кириленко О.П. Фінанси: підручник. - Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 632 с.
7. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2018. 304 с.
8. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. – Полтава : РВВД ПДАА, 2018. – 290 с.
9. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник. - Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с.
10. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. – Х. : ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
11. Лучко М.Р., Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: навч. посіб. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 252 с.
12. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 224 с.

13. Стечишин Т.Б., Луців Б.Л. Банківська справа: навч. посіб. - Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 409 с.
14. Теловата М.Т., Пантелеєв В.П., Безверхий К.В., Григоревська О.О., Ковач С.І., Юрченко О.А. Облік і звітність в оподаткуванні: посібник. - Київ: МУФ, 2019. 508 с.
15. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. – Київ: ЦУЛ, 2018. – 312 с.
16. Економіка підприємства: навчальний посібник / С.М. Рогач, Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк та ін. – 2-ге вид. К. : «ЦП «КОМПРИНТ»». 2018. 392 с.
17. Економіка підприємства: навч. посіб. / [Л.С. Шевченко, О.С. Марченко, О.А. Гриценко та ін.] ; за заг. ред. Л.С. Шевченко. – 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 212 с.
18. Економіка підприємства: підручник / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.
19. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України: Закон України зі змінами і доповненнями № 1406–VIII від 02.06.2016 р.
2. Конституція України. – Українська правнича фундація, 1996. – 64 с.
3. Податковий кодекс України: зі змінами і доповненнями від 02.06.2016 р. № 1389-VIII.
4. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI зі змінами і доповненнями.

Електронні ресурси

1. Бібліотека онлайн: Бухгалтерський облік:
<http://www.readbookz.com/cat/3.html>
2. Верховна Рада України – <http://www.rada.kiev.ua>

3. Газета “Все про бухгалтерський облік”: <http://vobu.kiev.ua>
4. Газета “Урядовий кур’єр”: <http://www.ukurier.gov.ua/>
5. Державна фіскальна служба України – <http://sfs.gov.ua>
6. Електронна бібліотека: <http://pidruchniki.com.ua/>
7. Електронна бібліотека: <http://www.studentbooks.com.ua/>
8. Електронна бібліотека: <http://www.twirpx.com/files/financial/>
9. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
10. Міністерство економіки України – <http://www.me.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
12. Наукова бібліотека: <http://pulib.if.ua/>
13. Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал: <http://magazine.faaf.org.ua/>
14. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу:
www.kmu.gov.ua.
15. Офіційний сайт Міністерства економіки України. – Режим доступу:
www.me.gov.ua.
16. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу:
www.minfin.gov.ua.
17. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу:
www.bank.gov.ua.
18. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
19. Український бізнес-портал – <http://www.ubp.com.ua>
20. Український фінансовий сайт. – Режим доступу: www.Finance.com.ua.
21. Законодавство України – <http://www.zakon/rada.gov.ua>
22. Законодавство України. – Режим доступу: www.zakon/rada.gov.ua.
23. Податковий кодекс України від 02.12.10 р. № 2755- VI. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
24. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
25. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місяця для

- паркування транспортних засобів та туристичного збору: Наказ МФУ №636 від 09.07.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0912-15>
26. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: Наказ МФУ №408 від 10.04.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0479-15>
27. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку: Наказ МФУ №14 від 23.01.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15>
28. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку: Наказ МФУ №4 від 13.01.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15>
29. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку: Наказ МФУ №578 від 19.06.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15>
30. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку: Наказ МФУ №715 від 17.08.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-15>

31. Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати:
Наказ МФУ №719 від 17.08.2015 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-15>
32. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства: Наказ МФУ №897 від 20.10.2015р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15>
33. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ МФУ №1307 від 31.12.2015р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>
34. Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ МФУ №21 від 28.01.2016р. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>
35. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон від України від 08.07.2010 р № 2464-17
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

Розробники програми:

викладач, спеціаліст вищої категорії,
ВСП «Технологічно-економічний
фаховий коледж МНАУ».

Тетяна МАРКОВСЬКА

завідувачка навчально-виробничої практики,
спеціаліст вищої категорії,
ВСП «Технологічно-економічний
фаховий коледж МНАУ».

Тетяна ПАВЛЕНКО